

Nr 18

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 69 och 77 §§ lagen den 19 juni 1919 (nr 426) om flottning i allmän flottled.

Genom en den 7 mars 1958 dagtecknad proposition, nr 97, vilka hänvisats till lagutskott och behandlats av tredje lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagda, i statsrådet och lagrådet förda protokoll föreslagit riksdagen att antaga följande förslag till

Lag

**om ändrad lydelse av 69 och 77 §§ lagen den 19 juni 1919 (nr 426)
om flottning i allmän flottled**

Härigenom förordnas, att 69 och 77 §§ lagen den 19 juni 1919 om flottning i allmän flottled skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

69 §.

Virke, som — — — — — undergått avbarkning.

Virke, vars — — — — — denna bestämmelse.

Ej må avbarkning verkställas å isen eller å stranden så nära vattnet, att barken kan nedsköljas däri.

Ej må utan tillstånd av vatten-domstolen avbarkning verkställas å isen eller å stranden så nära vattnet, att barken kan nedsköljas däri. Vid tillstånds meddelande skall vatten-domstolen föreskriva de villkor, som i varje särskilt fall må finnas erforderliga till förebyggande av skada eller olägenhet.

77 §.

Idkas utan — — — — — 18 § förmäles.

Underlåter någon — — — märkt virke; eller

Underlåter någon — — — märkt virke; eller

verkställer någon avbarkning i strid mot bestämmelsen i 69 § tredje stycket;

bryter någon i fråga om avbarkning mot vad som stadgas i 69 § tredje stycket eller mot föreskrift, som

(Nuvarande lydelse)

(Förslagen lydelse)

straffes med böter från och med fem till och med femhundra kronor. *meddelats med stöd av samma stycke,*
 straffes med böter från och med fem till och med femhundra kronor.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1958.

Propositionens huvudsakliga innehåll

Enligt lagen om flottning i allmän flottled får barkning av virke ej verkställas på isen eller på stranden så nära vattnet, att barken kan sköljas ned i vattnet. I propositionen föreslås sådan ändring av lagen, att vattendomstol kan i särskilda fall medgiva undantag från förbudet under villkor att erforderliga åtgärder vidtages till förebyggande av skada eller olägenhet.

Inledning

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 4 december 1956 har *skogsstyrelsen* hemställt om sådan ändring av lagen om flottning i allmän flottled, att det i lagen stadgade förbudet att verkställa avbarkning på isen eller på stranden så nära vattnet, att barken kan nedsköljas däri, upphäves eller, om detta ej befinner lämpligt, att möjlighet att lämna dispens från förbudet öppnas.

Över framställningen har efter remiss yttranden avgivits av ett ganska stort antal myndigheter och organisationer.

Gällande bestämmelser

I *lagen den 19 juli 1919 om flottning i allmän flottled* finnes bl. a. vissa ordningsföreskrifter för deltagande i allmän flottning. I 69 § första stycket stadgas att virke som tillföres allmän flottled å plats, varifrån dess utflottning beräknas kunna medhinnas under första året, må flottas obarkat, såframt icke med avseende å beskaffenheten av vattendraget med stränder och fiske ävensom övriga förhållanden som kan inverka på frågan, vattendomstolen finner skäligt att för hela flottleden eller viss del därav förordna, att allt eller visst slags virke skall, innan det utlägges i flottleden, ha undergått avbarkning. Andra stycket i samma paragraf avser barkning av virke, vars utflottning beräknas icke kunna medhinnas under första flottningsåret. Härom stadgas att sådant virke skall, innan det utlägges i flottleden, ha medelst avbarkning så fullständigt som möjligt befriats från bark, där ej med hänsyn till de i paragrafens första stycke anmärkta förhållandena vattendomstolen funnit skäligt medgiva undantag från bestämmelsen. Enligt tredje stycket i paragrafen må avbarkning ej verkställas på isen eller på stranden så nära vattnet, att barken kan nedsköljas däri. Till sistnämnda stadgande är i 77 § knuten en straffbestämmelse, som stadgar böter för den som överträder förbudet.

Skogsstyrelsens förslag

Styrelsen anför till en början, att det i 69 § tredje stycket flottningslagen stadgade barkningsförbudet, som tillkommit till skydd för strandägarnas intressen och ur fiskevårdssynpunkt, tidigare icke medförde några större olägenheter för skogsbrukets del. Den goda tillgången på arbetskraft gjorde, att barkningen med fördel kunde utföras för hand och redan i skogen, vilket förbilligade transporten till flottled. Dessa förhållanden har numera, konstaterar styrelsen, i vissa väsentliga avseenden radikalt förändrats.

Efter redogörelse för de skogligen skälen för barkning av virke som skall flottas uttalar styrelsen, att barkning utföres i mycket växlande omfattning inom olika flottledsområden. I stort sett barkas den vida övervägande delen av all massaved och en mindre del av timret. Av den sammanlagda årliga flottgodsmängden, vilken normalt uppgår till 12 å 13 miljoner kubikmeter, beräknas att, mycket ungefärligt, 60 procent är helbarkad, medan återstoden är till större delen obarkad och i mindre omfattning rand- eller fläckbarkad. Den totala årliga kostnaden för helbarkning av det virke, varom här är fråga, uppskattas till mer än 50 miljoner kronor.

Styrelsen framhåller, att handbarkning är den tyngsta och mest arbetskrävande deloperationen i avverkningsarbetet. Den minskade tillgången på manuell arbetskraft och de skärpta kraven på socialt hänsynstagande har medfört, att strävandena att rationalisera skogsarbetet i stor utsträckning inriktats på mekanisering av barkningen. Ett flertal barkningsmaskiner finns också numera, från mindre och lätttransportabla sådana till tunga och mer stationära. Styrelsen anför vidare:

För att barkningsmaskinerna — särskilt gäller detta de större — skall kunna utnyttjas rationellt behövs tämligen avsevärda, hopsamlade virkesmängder. Det är vidare av stor vikt, att maskinbarkningen insättes på sådant sätt, att den ej förorsakar någon extra omlastning av virket. Den bör därför helst utföras i samband med normalt byte av transportmedel, exempelvis vid övergång från häst- eller traktorkörning till biltransport. Så sker också redan nu i viss utsträckning. Huvudparten av det virke, som skall flottas, köres emellertid direkt till flottled, och något ur de anförda synpunkterna lämpligt tillfälle för maskinbarkning erbjuds då knappast förrän landstransporten avslutats.

Möjligheterna att maskinbarka virke på landavlägg vid vattendragen är begränsade, eftersom tillräckliga utrymmen mera sällan står till förfogande och terrängförhållandena ej alltid medger sådan förflyttning av — i varje fall större — barkningsmaskiner mellan olika landavlägg, som vore önskvärd. Härtill kommer att avläggning av flottgodset på land givetvis medför extra kostnad för irullning.

Som av det anförda torde framgå, försvarar förbudet att barka virke på isen ett rationellt bedrivande av barkningsarbetet. Härtill kommer att förbudet låser den tekniska och organisatoriska utvecklingen på maskinbarkningens område. Det är givetvis mycket vanskligt att förutsäga, hur utvecklingen i dessa avseenden skulle bli, om förbudet upphävdes. Vissa skäl talar emellertid för att maskiner med stor kapacitet och med mekaniska anordningar för virkets framläpning och uppfordring, för uppsamling av barken o. s. v. ofta skulle visa sig ändamålsenliga. På isen torde det vara möjligt att

förflytta även jämförelsevis stora sådana maskiner fram och åter utmed stränderna för bearbetning av det virke, som successivt framforslas. Vidare skulle givetvis ett samgående mellan olika virkesägare underlättas för gemensamt utförande av barkningen, vilket skulle vara särskilt betydelsefullt för de mindre skogsägarna.

Styrelsen gör gällande, att så starka sociala och ekonomiska skäl talar för lättande av förbudet mot barkning på is, att frågan härom snarast bör tagas under omprövning. Ur skoglig synpunkt föreligger enligt styrelsen ett utpräglat önskemål att förbudet helt häves. Det förutsättes härvid bli ersatt med en bestämmelse av innehåll att den som barkar virke på isen eller stranden skall vara skyldig att bortföra barken. Om av andra skäl — hänsyn till fisket, naturvärden, kraftverken m. m. — ett fullständigt upphävande av förbudet ej befinnes lämpligt, bör enligt styrelsens uppfattning möjlighet öppnas att dispensera från förbudet.

I sin framställning berör styrelsen även frågan om barkaskans inverkan ur fiskevårdssynpunkt under framhållande att detta spörsmål kan få stor praktisk betydelse, eftersom det kan bli avgörande för om barken skall få brännas på isen eller under alla förhållanden skall fraktas bort. Styrelsen anser, att en vidgad försöksverksamhet i detta avseende skulle vara av värde. För att möjliggöra en sådan med bränning av bark på isen bör därför den i samband med det första alternativet (helt upphävande av förbudet) föreslagna bestämmelsen om skyldighet att bortskaffa barken från isen ej göras undantagslös. En möjlighet att lämna dispens därifrån bör lämpligen öppnas.

Beträffande frågan vilken myndighet som bör svara för eventuell dispensgivning ligger det enligt styrelsens uppfattning närmast till hands, att uppgiften anförtros åt vattendomstolarna, vilka redan äger förordna angående barkning av virke vid kortvarig flottning liksom att medge undantag från lagbestämmelsen om barkning vid långvarig sådan.

Styrelsen anmärker slutligen, att tillsynen över de föreslagna lagbestämmelsernas efterlevnad synes böra ankomma på polismyndigheterna.

Yttrandena

I den del avgivna yttranden ej redovisas här nedan får utskottet hänvisa till propositionen (s. 6—13).

De allra flesta remissinstanserna har förklarat sig dela skogsstyrelsens uppfattning att förbudet mot barkning på isen och på stranden bör lättas. Dessa instanser understryker de skogligen skälen för en lagändring.

Vad angår frågan huruvida uppmjukningen av förbudet bör — såsom skogsstyrelsen i första hand föreslagit — ske genom en generell lagregel i förening med möjlighet till dispens i avseende å bränning av barken eller om metoden med en till det nuvarande förbudet knuten dispensregel bör väljas, går meningarna isär.

Domänstyrelsen tillstyrker att förbudet häves och ersättes med en be-

stämmelse av det innehåll skogsstyrelsen föreslagit. Vidare förordas att möjlighet öppnas för dispens att i stället för att bortföra barken bränna densamma. *Fiskeristyrelsen* yttrar att det från fiskerisympunkt i varje fall icke synes vara till skada med bestämmelser som medger barkning på is under den uttryckliga förutsättningen att barken brännes eller på annat sätt oskadliggöres i land, och styrelsen har intet att erinra mot att bestämmelser av sådan innebörd utfärdas. Även *Sveriges skogsägareföreningars riksförbund* tillstyrker att förbudet upphäves eller, om detta ej låter sig göra, att lättnader införes på sådant sätt att barkning på isen under vissa villkor möjliggöres.

Andra remissyttranden ger uttryck för en mera restriktiv inställning till frågan om förbudets hävande. *Länsstyrelsen i Västernorrlands län* anför att man givetvis alltjämt måste beakta de olägenheter, som bl. a. ur vattenvårds- och fiskevårdssynpunkter uppkommer, om bark i större mängder blir kvarliggande i eller invid vattendragen. Vidare måste beaktas att barkningsarbetets bedrivande på is under längre tidrymder innebär en ökad risk för människoliv och för att hästar, traktorer, lastbilar och barkningsmaskiner kan gå förlorade. Ytterligare kan nämnas, att de korttidsregleringar, som i ökad omfattning genomföres i de stora flottlederna, gör isarna alltmer otillförlitliga. För att barkning på is skall kunna tillåtas fordras därför i de flesta fall speciella säkerhetsåtgärder, främst isförstärkningar och särskilda föreskrifter för arbetsskydd. Trots de anförda olägenheterna och riskerna ifrågasätter länsstyrelsen, om ej barkningsförbudet kan upphävas i de fall, där barkningsmaskiner användes.

. Från några håll har enbart metoden med ett dispensförfarande förordats. Sålunda anför *vattenöverdomstolen* att det kan konstateras att det skydd, som det ifrågavarande förbudet bereder mot vattendragens förorening genom barkavfall, i vart fall icke är mindre angeläget nu än vid stadgandets tillkomst. Snarare får detta skydd numera anses mer motiverat än tidigare, och vattenöverdomstolen erinrar i detta sammanhang om pågående strävanden att motverka den tilltagande föroreningen av våra vattendrag.

Vattenöverdomstolen framhåller vidare, att utvecklingen på maskinbarkningens område med all sannolikhet kommer att gå mycket snabbt. Utan tvivel kommer efter hand att utfinnas effektiva metoder för barkens bortskaffande. Det torde också kunna förutsättas att det redan nu skulle vara möjligt att vid tillståndsgivningen för barkning på is och strandplan uppställa för berörda intressen fullt betryggande villkor. Med hänsyn härtill vill vattenöverdomstolen icke motsätta sig att möjligheter öppnas till dispens från gällande förbud. Vid tillståndsgivningen bör fastställas de villkor som i varje särskilt fall anses erforderliga. Vattenöverdomstolen anför slutligen att systemet med dispensprövning icke synes böra tillämpas under längre tid än till dess vunna erfarenheter lämnat erforderligt underlag för att direkt i flottninglagen ange under vilka förutsättningar barkning å is och strandplan må ske. *Länsstyrelsen i Kopparbergs län* framhåller att det måste krävas stor omsorg och noggrannhet av den som skall få verkställa barkning på isen. Av denna anledning bör prövning ske från fall till fall.

Några remissinstanser avstyrker förslaget helt. *Vattenfallsstyrelsen* anlägger en avvikande bedömning av den föreslagna lagändringens betydelse från skogsbrukets synpunkt samt yttrar:

Barkning med transportabla maskiner sker för närvarande, förutom på avläggsplatser vid flottled, i stor utsträckning vid omlastningsplatser vid väg, exempelvis vid övergång från häst- eller traktorkörning till biltransport. Där omlastningsplatserna äro belägna vid vägar, som äro farbara med lastbil även under sommarhalvåret, är det inom drivningsområden till vattendrag, som utbyggts för kraftproduktion, enligt vattenfallsstyrelsens uppfattning ofta fördelaktigare för såväl skogsbruket som vattenkraftintresset, om maskinbarkningen förlägges till dessa omlastningsplatser i stället för till strandplan och is. Betydande kvantiteter virke kunna vid en sådan organisation framköras till flottled efter islossningen och, så länge dock flottningen ej passerat, tippas direkt i vattnet. Härigenom undvikas icke blott olägenheter genom utsläppning av bark i vattendragen utan även de merkostnader, som på många håll uppkommit för avläggning och utvältning av virke på grund av kraftstationernas och regleringarnas inverkan på vatten- och isförhållanden. Man bör därför eftersträva nu nämnd organisation av virkesutdrivningen och icke en, som, såvitt vattenfallsstyrelsen kan bedöma, kommer att medföra betydande olägenheter och skador.

Mot förslaget anför vattenfallsstyrelsen vidare de olägenheter som enligt styrelsens mening skulle uppkomma för kraftverken. Styrelsen framhåller att det för närvarande varje sommar uppkommer produktionsförluster m. m. genom timmer- och barkbeläggning i vattenvägarna vid vattenfallsverkets anläggningar. Även om föreskrift om att barken skall tillvaratagas och brännas eller fraktas upp på land intages i lagen vid ett upphävande av nu gällande bestämmelse om barkning, torde enligt styrelsens mening risken bli stor för att betydande kvantiteter bark kommer ned i vattendragen. Det är nämligen icke möjligt att städa med tillfredsställande noggrannhet efter snöfall, regn o. d. till rimliga kostnader. Även om nu nämnd föreskrift intages vid en eventuell lagändring, torde därför förhållandena komma att bli otillfredsställande. Jämväl *Norrbygdens vattendomstol* anför att en föreskrift att den som verkställt barkningen är skyldig att bortföra barken är svår att efterleva och ännu svårare att kontrollera. Vattendomstolen anför vidare bl. a.:

Även om i lag föreskrives, att barkning på is icke får ske utan vidtagande av anordningar av ovan antytt slag, måste man vid sådan barkning ändock räkna med att visst spill kan förekomma, vilket måste medföra skador å andra intressen, särskilt för fisket. Vid lättnader i det nuvarande barkningsförbudet bör man också närmare reglera tömning och oskadliggörande av barkmassorna på land ovan högvattenlinjen. Skulle barkningsförbudet upphävas på villkor, som nu sagts, synes sålunda efterlevnaden av villkoren på något sätt böra kontrolleras. Det bör krävas att maskiner och tillbehör är av typ, som efter prövning godkänts av viss myndighet (Statens maskinprovningar). Dessutom bör använda maskiner jämte tillbehör vara föremål för periodiskt återkommande besiktning. Kostnaden för kontroll och besiktning synes böra bäras av ägaren av det virke, som skall barkas.

De flesta *allmäningsstyrelserna i Norrbottens län* avstyrker förslaget med hänsyn till fisket, höskörden och betet på strandängar, naturvården och kraftverken m. m.

Mellanbygdens och Västerbygdens vattendomstolar förordar att frågan ytterligare utredes.

Rörande barkaskans inverkan ur fiskevårdssynpunkt åberopar *domänstyrelsen* ett i publikationen »Flottning och fiske» gjort uttalande av doktor Carl Müller, Luleå, vilken anser att de genom förbränning uppstånde mineralämnena otvivelaktigt bleve ett nyttigt tillskott för den sjö eller älv, vari de med tiden hamnar. Även *Sveriges skogsägareförbund* yttrar att askan av barkavfall torde kunna innebära ett näringstillskott för flora och fauna och sålunda vara till gagn för både jordbruk och fiskevård. För att få full klarhet i denna fråga vill förbundet förordas att försök i större skala snarast kommer till utförande genom myndigheternas försorg. *Fiskeriintendenten i nedre norra distriktet* anför att aska från bark icke har någon giftverkan eller annan ogynnsam inverkan på fiskebestånd eller fiske, såvida ej askan i stor mängd tillföres ett vatten av mycket obetydlig storlek, och *fiskeriintendenten i övre norra distriktet* framhåller att man, med den omsättning av vattnet som sker i flottlederna, svårligen kan föreställa sig, att barkaskan skall kunna vålla skada.

Jämtlands läns hushållningssällskaps förvaltningsutskott yttrar att någon fullgod metod för bränning av bark på isen ännu icke har erhållits, varför det icke nu är möjligt att uttala sig om i vilken utsträckning tillåtelse till barkbränning bör medgivnas.

Flertalet *allmäningsstyrelser i Norrbottens län* anser att frågan om bränning av bark på isen eller vid stranden är för tidigt väckt och icke bör slutgiltigt lösas, förrän en vidgad försöksverksamhet lämnat klart besked om barkaskans inverkan ur fiskevårdssynpunkt.

Beträffande frågan vilken myndighet som bör svara för dispensgivningen yttrar *vattenöverdomstolen*, att dispensprövningen synes lämpligen böra verkställas av vattendomstolorna. Dessa domstolars arbetsbörda är visserligen redan nu avsevärd, men någon personalförstärkning i anledning av den nya grupp av mål, som på detta sätt tillkommer, torde icke erfordras. *Länsstyrelsen i Jämtlands län* anser att det bör ankomma på vattendomstolorna, vilka redan har att taga befattning med vissa ärenden angående barkning av virke vid flottning, att jämväl handlägga nu ifrågakomna dispensfrågor.

Mellanbygdens vattendomstol anser att tanken, att dispensgivningen skall anförtros åt vattendomstolorna, ger anledning till betänkligheter med hänsyn till den stora arbetsbörda som redan åvilar dessa domstolar.

Länsstyrelsen i Norrbottens län anser att ifrågavarande uppgift bör anförtros länsstyrelserna. En handläggning i administrativ väg torde enligt länsstyrelsen innebära ett snabbare förfarande. Vidare åberopas att bl. a.

de fiskesakkunniga organen, fiskeriintendentorganisationen och hushållningssällskapen, är närmare knutna till länsstyrelserna än till vattendomsstolarna. Länsstyrelsen ifrågasätter i detta sammanhang om icke även beslutanderätten i ärenden rörande barkning av virke vid kortvarig och långvarig flottning bör överflyttas från vattendomsstolarna till länsstyrelserna. Även *svenska cellulosa aktiebolaget* finner länsstyrelserna lämpligast med hänsyn bl. a. till den lokalkännedom och den expertis i fiskefrågor som länsstyrelserna besitter.

Domänstyrelsen befarar att med vattendomsstolarnas nuvarande arbetsbelastning avgörandet av dispensärendena kommer att taga onormalt lång tid. Domänstyrelsen föreslår i stället att fiskeristyrelsen, som har bästa överblicken över vidkommande faktorer, anförtros uppdraget.

Departementschefen

Chefen för justitiedepartementet, statsrådet Lindell, anför:

Enligt lagen om flottning i allmän flottled är det för närvarande förbjudet att barka virke på isen eller på stranden så nära vattnet, att barken kan sköljas ned i vattnet. För skogshanteringen var detta förbud tidigare utan större betydelse, därför att barkningen skedde för hand och i allmänhet på avverkningsplatsen eller uppläggningsplats vid bilväg. Numera söker man alltmer övergå till att barka med maskin. För att barkningsmaskiner skall kunna utnyttjas rationellt fordras att proceduren kan utföras på en plats där större mängder virke samlats. Skogsstyrelsen har därför föreslagit att förbudet mot barkning på isen eller på stranden skall upphävas och framhållit att starka sociala och ekonomiska skäl talar för denna åtgärd. Bland de representanter för skogsvård och skogshantering, som yttrat sig över skogsstyrelsens framställning, synes den meningen vara allmänt företrädd, att skogsnäringsintressen skulle i icke ringa grad främjas, därest det ifrågavarande förbudet upphävdes.

Vid övervägande av frågan om en uppmjukning av förbudet måste även beaktas de skador och olägenheter, som därav kan uppkomma för andra viktiga intressen, främst för fisket, jordbruket, vattenkraftsindustrien och naturvården. Fisket torde vara den näring som mest beröres av förevarande fråga. Tillräckligt underlag för ett säkert bedömande av barkavfallets inverkan på fiskbeståndet har väl ännu icke vunnits. Man synes emellertid ha anledning räkna med att betydande skador för fiskeriintressen kan uppstå till följd av vattnets förorening genom bark. Hittills gjorda erfarenheter har givit vid handen, att lekplatserna för vissa fiskarter genom barkavlagringen försämras eller ödelägges. Härtill kommer att fiskets bedrivande försvåras genom att barkavfall fastnar i fiskeredskapen. För jordägarna kan en mera omfattande förekomst av barkavfall på gräsbevuxna stränder innebära väsentliga olägenheter. Vad angår kraftverken har vattenfallsstyrelsen påvisat, att produktionsförluster åligen uppkommer genom barkbeläggning i vattenvägarna. De olägenheter som kan följa av en

sammanhang må erinras om stadgandet i 2 kap. 35 § vattenlagen, som förbjuder utsläpp i vatten av bl. a. skogsavfall, om därigenom kan uppkomma uppgrundning eller hinder för vattnets fria lopp till men för allmän eller enskild rätt. En förutsättning för att barkning på is och strand må kunna tillåtas bör — generellt sett — vara att barken undanskaffas, så att den ej kan nedkomma i vattendraget.

Under remissbehandlingen har från åtskilliga håll uttalats betänkligheter mot att helt häva förbudet mot barkning på isen eller stranden och ersätta det med skyldighet för den barkande att bortföra barken. Därvid har särskilt betonats, att kontrollen av att en dylik skyldighet verkligen efterlevdes skulle komma att erbjuda svårigheter. Inte heller jag anser mig kunna förorda en sådan lösning av det föreliggande spörsmålet. Med hänsyn till frågans stora betydelse för skogsnäringen synes det emellertid rimligt, att möjlighet öppnas till dispens från förbudet. Det torde kunna förutsättas, att i det särskilda fallet betryggande garantier skall kunna erhållas för barkens bortskaffande från isen eller stranden. Framhållas må, att möjligheten att vinna eftergift från förbudet skulle verka befrämjande för den tekniska utvecklingen på maskinbarkningens område och därigenom för lösningen av de problem, som är förknippade med frågan om barkens tillvaratagande och undanskaffande. Jag vill alltså föreslå, att det i 69 § tredje stycket flottningslagen stadgade förbudet mot barkning på isen eller stranden i så måtto lättas, att möjlighet öppnas till undantag därifrån i särskilda fall.

Vid meddelande av tillstånd till barkning på is eller strand bör föreskrivas de villkor, som i varje särskilt fall finnes erforderliga till förebyggande av skada eller olägenhet. Såsom dispensvillkor bör bl. a. föreskrivas att anordningar vidtages för uppsamling av barken eller för barkens kontinuerliga upptransport på land med transportband eller för ändamålet lämpade bortforslingsfordon. Ofta kan det vara påkallat, att särskild kontrollant över barkningen förordnas. I sådana fall där fullgod förbränning kan erhållas och utsläppning av aska i de mängder, varom här kan bli fråga, ej visar sig vara till olägenhet, torde kunna medgivas att barken får brännas på isen i stället för att bortföras.

Vad angår frågan vilken myndighet som bör svara för dispensgivningen har bland remissinstanserna framkommit olika meningar. Såväl vattendomstolarna som länsstyrelserna har nämnts i detta sammanhang. Från något håll har fiskeristyrelsen ansetts böra ifrågakomma för uppgiften. Med hänsyn till den befattning som vattendomstolarna redan har med frågor angående barkning av flottningsvirke är det enligt min mening naturligt och lämpligt, att även nu ifrågavarande dispensfrågor handlägges av dessa domstolar. Visserligen är vattendomstolarnas arbetsbörda betydande, men det tillkommande arbetet torde ej kunna väntas bli av sådan omfattning, att några problem ur personalsynpunkt eller eljest därigenom skulle tillskapas.

Talan om dispens skall väckas genom ansökan, se 11 kap. 17 § 16. vatten-

lagen. Angående hörande av fiskeristyrelsen i mål varom nu är fråga stadgas i 11 kap. 36 § samma lag. Därest utredning ur vattenföroreningssynpunkt finnes påkallad, bör yttrande från vatteninspektionen och länsstyrelsen inhämtas; särskilt stadgande härom synes ej erforderligt (jfr 8 kap. 2 §, 10 kap. 44 § och 11 kap. 36 § vattenlagen).

I 77 § flottningslagen stadgas bötesstraff för den som verkställer avbarkning i strid mot bestämmelsen i 69 § tredje stycket samma lag. Straffbestämmelsen torde lämpligen böra utsträckas till att avse jämväl det fall, att någon bryter mot villkor, som vattendomstolen föreskrivit vid meddelande av tillstånd till barkning på is och strand.

Den föreslagna lagstiftningen torde böra träda i kraft den 1 juli 1958.

Efter hörande av *lagrådet* har viss redaktionell jämkning vidtagits i lagtexten.

Utskottet

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot det genom propositionen framlagda förslaget och får därför hemställa,
att riksdagen måtte bifalla förevarande proposition.

Stockholm den 10 april 1958

På tredje lagutskottets vägnar:

HUGO OSVALD

Vid detta ärendes behandling har närvarit:

från första kammaren: herrar Osvald, Lindahl, Grym, Ebbe Ohlsson, Kristiansson, Gustafsson och Boo;

från andra kammaren: herrar Levin, Johansson i Torp, von Seth, fru Torbrink, herrar Johnsson i Kastanjegården, Svenning, Hamrin i Kalmar och Jansson i Aspeboda.